

Rutin för rapportering och anmälan enligt lex Sarah

Fastställd av Socialnämnden 2020-XX-XX, Dnr SN19/37

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	2
1.1 Rutin för rapportering och anmälan enligt lex Sarah.....	2
1.2 Syfte med lex Sarah.....	2
1.3 Lagstiftning.....	2
1.4 Processöversikt.....	3
2 Rapporteringsskyldighet.....	4
2.1 Vem är rapporteringsskyldig?.....	4
2.2 Ansvar för information om rapporteringsskyldighet till medarbetare.....	4
2.2.1 Medarbetare inom socialförvaltningen i Ekerö kommun.....	4
2.2.2 Utförares ansvar.....	5
2.3 Vad ska rapporteras?.....	5
2.4 När och hur ska rapporteringen ske?.....	5
2.4.1 Tidsram för rapporteringen.....	5
2.4.2 Rapportens innehåll.....	6
2.4.3 Mottagare av lex Sarah-rapport.....	6
2.4.4 Jäv och anonymitet m.m.....	6
2.4.5 Diarieföring.....	6
2.5 Omedelbara åtgärder.....	7
2.5.1 Avhjälpa/undanröja.....	7
2.5.2 Information till Socialnämnden och berörda personer.....	7
2.5.3 Stöd till berörda personer och berörd personal.....	7
4 Utredningsskyldighet.....	8
4.1 Utredningens syfte.....	8
4.2 Utredningens innehåll.....	8
4.2.1 Delfrågor i utredningen.....	8
4.2.2 Vidtagna och/eller planerade åtgärder för att förhindra att liknande missförhållanden eller påtagliga risker för missförhållanden uppkommer igen....	9
4.2.3 Frågor att ställa.....	9
4.2.4 Beslut.....	9
5 Anmälan till Inspektionen för vård och omsorg.....	10
6 Rättsliga åtgärder vid sidan av lex Sarah.....	11
7 Roller och ansvar.....	12
Bilaga 1.....	14

1 Inledning

1.1 Rutin för rapportering och anmälan enligt lex Sarah

Detta dokument innehåller en rutin för hur bestämmelserna om lex Sarah ska tillämpas i Ekerö kommun. Rutinen är framtagen med stöd av Socialstyrelsens handbok för tillämpningen av bestämmelserna om lex Sarah.¹

1.2 Syfte med lex Sarah

Bestämmelserna om lex Sarah omfattar flera skyldigheter som riktar sig till den som bedriver en verksamhet inom socialtjänsten, enligt socialtjänstlagen och lagstiftningen om stöd och service till vissa funktionshindrade samt vid Statens institutionsstyrelse. Syftet med bestämmelserna om lex Sarah är att verksamheten ska kunna utvecklas och att missförhållanden och brister i verksamheten ska kunna rättas till. Bestämmelserna om lex Sarah innefattar en rapporteringsskyldighet som innebär att anställda med flera² genast ska rapportera *missförhållanden* och *påtagliga risker för missförhållanden* som rör den som får eller kan komma i fråga för insatser i verksamheten. Den som bedriver en verksamhet är skyldig att dels utreda en lex Sarah-rapport, dels att avhjälpa missförhållandet eller den påtagliga risken för missförhållande. Om det rör sig om ett *allvarligt missförhållande* eller en *påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande* ska den som bedriver verksamheten snarast göra en anmälan till tillsynsmyndigheten; Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

1.3 Lagstiftning

I 14 kap. 3–7 §§ samt 7 kap. 6 § socialtjänstlagen (SoL) respektive i 24 a-g § samt 23 g § lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) finns bestämmelserna om lex Sarah beträffande socialtjänstens område. Därtill regleras förfarandet enligt lex Sarah i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:5).

---

¹ Handbok för tillämpningen av bestämmelserna om lex Sarah, Socialstyrelsen, Art.nr. 2014-1-24, ISBN 978-91-7555-148-7.

² Se vidare under avsnitt 2

2 Rapporteringsskyldighet

2.1 Vem är rapporteringsskyldig?

De som fullgör uppgifter inom socialtjänsten är rapporteringsskyldiga enligt SoL och de som fullgör uppgifter i verksamhet enligt lagstiftningen om stöd och service till vissa funktionshindrade är rapporteringsskyldiga enligt LSS.

Enligt 2 kap. 1 § SOSFS 2011:5 gäller rapporteringsskyldigheten för den som är

- anställd
- uppdragstagare
- praktikant eller motsvarande under utbildning³
- deltagare i arbetsmarknadspolitiskt program.

Förtroendevalda anses inte vara yrkesverksamma enligt bestämmelserna om lex Sarah. Om en enskild förtroendevald får kännedom om ett missförhållande eller risk för missförhållande eller risk för ett missförhållande i en verksamhet i den nämnd som hon eller han är ansvarig för, förutsätts att den förtroendevalde agerar på ett lämpligt sätt.

Rapporteringsskyldigheten omfattar även sådant som anställda med flera har fått kännedom om när de inte är i tjänst. Det finns dock inga bestämmelser som anger att anställda med flera måste fullgöra rapporteringsskyldigheten när de inte är i tjänst. Det innebär att rapporteringsskyldigheten ska fullgöras senast när den rapporteringsskyldige återgår i tjänst.

2.2 Ansvar för information om rapporteringsskyldighet till medarbetare

2.2.1 Medarbetare på socialförvaltningen i Ekerö kommun

När en person påbörjar en anställning, ett uppdrag eller en praktikperiod på socialförvaltningen i Ekerö kommun är det *enhetschefen* som ansvarar för att informera om rapporteringsskyldigheten enligt lex Sarah. Informationen ska ges både muntligt och skriftligt och enhetschefen ansvarar även för att fortlöpande (minst en gång per år) informera anställda med flera om rapporteringsskyldigheten.

I samband med att enhetschefen informerar om rapporteringsskyldigheten ska den rapporteringsskyldige även få information om vem som är utsedd att ta emot rapporter. Information ska därtill ges vid senare tillfällen om förändring av mottagare görs. *I Ekerö kommun ska en lex-Sarah rapport sändas till ansvarig enhetschef (eller tillförordnad enhetschef).*

---

³ Personer som gör studiebesök eller prao-elever från grundskolan kan inte anses vara yrkesverksamma och fullgör inte uppgifter inom socialtjänsten. Dessa personer omfattas därför inte av rapporteringsskyldigheten enligt lex Sarah.

2.2.2 Externa utförares ansvar

Externa utförare som utför tjänster eller bedriver verksamhet på uppdrag av socialnämnden omfattas av skyldigheten att anmäla och avhjälpa missförhållanden och/eller påtaglig risk för missförhållanden. Ansvarig chef ska;

- informera medarbetare om rapporteringsskyldigheten.
- se till att det i verksamheten finns lokala rutiner för att säkerställa att verksamheten uppfyller de krav som ställs i lagstiftningen för rapportering, utredning och anmälan enligt lex Sarah.
- snarast lämna en kopia på utredning och/eller anmälan till kvalitetsutvecklare staben på socialförvaltningen. Rapporten ska skickas med brev. Utredning och/eller anmälan registreras i socialnämndens diarium.

Ärlig information
till rapporterings-
skyldiga

2.3 Vad ska rapporteras?

Den som omfattas av bestämmelserna om lex Sarah i 14 kap. 3 § SoL eller 24 b § LSS ska genast rapportera om hon eller han får kännedom om ett missförhållande eller en påtaglig risk för ett missförhållande som rör den som får eller kan komma i fråga för insatser inom den egna verksamheten. En påtaglig risk för ett missförhållande innebär att det råder en uppenbar och konkret risk för ett missförhållande.

Ett missförhållande kan ha inträffat genom både utförda handlingar och/eller försummelse som innebär eller inneburit ett hot mot eller har medfört konsekvenser för enskildas liv, säkerhet eller fysiska eller psykisk hälsa.

Exempel på händelser som kan utgöra missförhållanden som ska rapporteras:

- **Fysiska övergrepp** (exempelvis nypningar, slag, hårda tag, fasthållning, misshandel)
- **Psykiska övergrepp** (exempelvis hot, bestraffningar, trakasserier, skrämsel, kränkningar)
- **Ekonomiska övergrepp** (exempelvis stöld av pengar eller ägodelar, utpressning, förskingring)
- **Sexuella övergrepp** (exempelvis beröring, sexuella anspelningar).
- **Brister i bemötande** (exempelvis brister i respekt för självbestämmanderätt, integritet, trygghet och värdighet)
- **Brister i utförande av beviljade insatser** (insatser som genomförs bristfälligt/felaktigt eller inte alls)
- **Brister i rättssäkerhet vid handläggning och genomförande**
- **Brister i fysisk miljö, utrustning och teknik** (exempelvis trygghetslarm).

2.4 När och hur ska rapporteringen ske?

2.4.1 Tidsram för rapporteringen

En rapport om ett missförhållande eller en påtaglig risk för ett missförhållande ska lämnas snarast. Det innebär att rapporten ska lämnas när missförhållandet uppmärksammas eller när den rapporteringsskyldige får kännedom om det på ett annat sätt. Det är viktigt att rapporten lämnas snarast så att den som tar emot rapporten ska kunna undanröja hotet mot den/de enskilda som har drabbats, eller förhindra att konsekvenserna förvärras eller att fler personer drabbas.

2.4.2 Rapportens innehåll

Rapporteringen ska vara skriftlig⁴ och lämnas via blanketten "Rapport – lex Sarah".

Rapporten ska innehålla information om:

- vilken enhet/del av enhet som missförhållandet eller den påtagliga risken för missförhållandet inträffade
- vad det rapporterade missförhållandet eller den påtagliga risken för missförhållandet bestod i
- tänkbara orsaker till missförhållandet eller den påtagliga risken för missförhållandet
- konsekvenser av det inträffade.

2.4.3 Mottagare av lex Sarah-rapport

Rapporten ska lämnas till ansvarig enhetschef eller tillförordnad enhetschef. Om rapporten har lämnats muntligen till enhetschefen ansvarar denne för att fylla i blanketten "Rapport – lex Sarah". Enhetschefen informerar snarast verksamhetschef om den inkomna rapporten och lämnar sedan rapporten till socialnämndens nämndsekreterare för diarieföring. Därtill ska verksamhetschef informera socialchefen om den inkomna lex Sarah-rapporten. Enhetschefen ska även lämna förslag till åtgärder för att missförhållandet/risken för missförhållandet inte ska inträffa i verksamheten igen.⁵

2.4.4 Jäv och anonymitet m.m.

Om rapportören på grund av intressekonflikt eller annat skäl vill gå förbi enhetschefen kan rapportering göras direkt till överordnad chef. Rapportering kan även göras direkt till annan enhetschef. I verksamheten kan det därtill uppstå frågor om anonymitet i samband med en lex Sarah-rapport. Det är då viktigt att komma ihåg att anställda med flera som omfattas av rapporteringsskyldigheten enligt lex Sarah inte fullgjort sin rapporteringsskyldighet om rapporten lämnas anonymt. Det är även väsentligt för utredningen att den som uppmärksammat missförhållandet eller den påtagliga risken för missförhållandet kan kontaktas för frågor med mera. Om verksamheten får en anonym rapport ska den dock tas emot och hanteras som vanligt.

⁴ Alla regler och skyldigheter enligt lex Sarah gäller även om rapporten sker muntligen. För enhetlighet och för rättssäkerhet är det dock önskvärt att rapporterna görs skriftligen via upprättad mall.

⁵ Se avsnitt 4.2.2

2.4.5 Diarieföring

När ansvarig enhetschef lämnat lex Sarah-rapporten till nämndsekreteraren ansvarar denne för att upprätta ett ärende i Platina och diarieföra handlingarna där. Observera att en rapport om ett missförhållande eller en påtaglig risk för ett missförhållande *inte* ska förvaras i en personakt/journal. Det bör dock göras en notering i journalen gällande att en rapport enligt bestämmelserna om lex Sarah har upprättats.

2.5 Omedelbara åtgärder

2.5.1 Avhjälpa/undanröja

När berörd enhetschef fått in en rapport om ett missförhållande eller påtaglig risk för ett missförhållande ska enhetschefen omedelbart vidta de nödvändiga åtgärder som situationen kräver. Med omedelbart menas direkt i anslutning till att rapporten tas emot: samma arbetspass, nästföljande arbetspass eller nästföljande dag. Nödvändiga åtgärder som situationen kräver kan till exempel vara åtgärder som:

- undanröjer direkta hot mot enskildas liv, säkerhet eller fysiska eller psykiska hälsa
- förhindrar att konsekvenserna för enskildas liv, säkerhet eller fysiska eller psykiska hälsa förvärras.

Vilka direkta åtgärder som krävs beror på vad rapporten avser. Om uppgifter i rapporten till exempel tyder på att en enskild har utsatts för övergrepp eller allvarliga brister i bemötande av en viss anställd, kan det vara viktigt för den enskilde att slippa ha kontakt med den anställde.

2.5.2 Information till socialnämnden och berörda personer

Socialnämnden ska få information när en rapport enligt bestämmelserna om lex Sarah har upprättats. Information till nämnden sker genom ett anmälningsärende vid nästkommande nämndsammanträde. Socialnämndens nämndsekreterare ansvarar för att lägga till anmälningsärendet på dagordningen inför sammanträdet.

Om en rapport kan misstänkas gälla ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande,⁶ ansvarar socialchefen för att informera socialnämndens presidium om rapporten. Informationen ska ske så snart som möjligt efter att rapporten upprättats.

2.5.3 Stöd till berörda personer och berörd personal

Ansvarig enhetschef ansvarar för att ta ställning till hur den enskilde som berörs ska ges stöd och informeras om rapporten och de åtgärder som har vidtagits med anledning av den. Enhetschefen ansvarar även för att ta ställning till hur personal som berörs av en rapport om ett missförhållande ska ges stöd och hur återkoppling till personalgruppen ska ske.

---

⁶ Se avsnitt 4

3 Utredningsskyldighet

3.1 Utredningens syfte

Ett missförhållande eller en påtaglig risk för ett missförhållande som har rapporterats ska dokumenteras och utredas utan dröjsmål. När ansvarig chef informerat verksamhetschef om aktuell lex Sarah-rapport kontaktar verksamhetschef socialförvaltningens lex Sarah-utredare⁷ för att snarast påbörja lex Sarah-utredning. Socialchefen och lex Sarah-utredaren ska snarast göra en bedömning om missförhållandet eller den påtagliga risken för ett missförhållande är av allvarlig karaktär⁸.

En utredning ska genomföras noggrant och händelseförloppet samt påverkande faktorer ska klarläggas så långt som möjligt. Hur omfattande utredningen behöver vara beror på vad som har rapporterats. Utredningen ska inte vara mer omfattande än vad omständigheterna kräver. Syftet med bestämmelserna om lex-Sarah är att missförhållanden inte ska uppstå eller upprepas. Det är därför viktigt att i utredningen identifiera bakomliggande orsaker till missförhållandet på systemnivå. Syftet med utredningen är inte att peka ut en enskild anställd som syndabock, utan att förstå varför missförhållandet kunde inträffa i verksamheten.

3.2 Utredningens innehåll

3.2.1 Delfrågor i utredningen

Utredningen ska dokumenteras noggrant så att olika riskfaktorer kan identifieras för att undvika att framtida missförhållanden sker i verksamheten. Vid utredningen ska blankett "Utredning – lex Sarah" användas. Av dokumentationen ska framgå:

- Vad det rapporterade missförhållandet eller risken för missförhållande har bestått i och vilka konsekvenser det har fått eller kunde ha fått för den enskilde.
- När och hur den skriftliga eller muntliga rapporten har tagits emot.
- När och hur missförhållandet eller risken för missförhållandet uppmärksammats.
- När missförhållandet har inträffat.
- De orsaker till missförhållandet eller risken för ett missförhållande som har identifierats.
- Om något liknande har inträffat i verksamheten tidigare och i så fall varför det har inträffat igen.
- Bedömningen av om något liknande skulle kunna inträffa igen.
- Vilka åtgärder som har vidtagits för att undanröja eller avhjälpa missförhållandet eller risken för missförhållandet samt tidpunkt för dessa.
- Vad som i övrigt har framkommit under utredningen.
- Vilket beslut utredningen har avslutats med.
- Vilka åtgärder som har vidtagits eller planeras i verksamheten för att förhindra att liknande missförhållanden eller påtagliga risker för missförhållanden uppkommer igen.

---

⁷Se bilaga 1

⁸Se avsnitt 4

3.2.2 Vidtagna och/eller planerade åtgärder för att förhindra att liknande missförhållanden eller påtagliga risker för missförhållanden uppkommer igen

I samband med att enhetschefen lämnar information om den upprättade lex Sarah-rapporten till verksamhetschef ska enhetschefen även lämna information om åtgärder som har vidtagits och/eller planeras att vidtas i verksamheten för att förhindra att liknande missförhållanden eller påtagliga risker för missförhållanden inträffar igen.

3.2.3 Frågor att ställa

För att få reda på vad som hänt behöver den som utreder rapporten tala med den som lämnat rapporten, den enskilde och de som varit involverade i händelsen. Bakomliggande orsaker till att missförhållandet har inträffat kan vara brister i kommunikation och information, utbildning och kompetens, processer, rutiner, riktlinjer omgivning, organisation, och/eller i teknik och utrustning⁹. Ytterligare stöd för utredningen finns i "Lex Sarah – Handbok för tillämpningen av bestämmelserna av lex Sarah" (s. 71–83) utgiven av Socialstyrelsen.

3.2.4 Beslut

Som angivits i punkterna ovan ska en utredning leda fram till ett beslut. För enhetlighet vid ärendehantering bör en av tre följande beslutsformuleringar användas:

- *Den rapporterade händelsen bedöms inte vara ett missförhållande/påtaglig risk för missförhållande. Utredningen avslutas.* (är tillämbart om händelsen är ett missförstånd, ett klagomål/synpunkt eller om händelsen inte inneburit ett hot eller medfört konsekvenser/risk för konsekvenser för den enskildes liv etc.)
- *Den rapporterade händelsen bedöms vara ett missförhållande/påtaglig risk för missförhållande. Den enskilde har drabbats av konsekvenser i form av... eller riskerat att drabbas av... Den sammanvägda bedömningen efter utredningens genomförande är dock att missförhållandet/den påtagliga risken för missförhållande inte faller inom ramen för anmälningsskyldighet enligt 14 kap. 7 § SoL/24 f § LSS. Utredningen avslutas.* (är tillämbart om händelsen klassas som ett missförhållande/påtaglig risk för ett missförhållande, men inte är så allvarligt att det ska anmälas till IVO)

Den rapporterade händelsen bedöms som ett allvarligt missförhållande/en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande och anmäls därför till Inspektionen för vård och omsorg i enlighet med 14 kap. 7 § SoL/24 § LSS. Den enskilde har drabbats av konsekvenser i form av... eller riskerat att drabbas av... Utredningen avslutas. (är tillämbart när det inträffade bedöms vara ett allvarligt missförhållande/en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande. Se vidare avsnitt 4).

När utredningen är färdig beslutar lex Sarah-utredaren om de vidtagna åtgärderna är tillräckliga. Vid behov kan jurist konsulteras för att bedöma om de vidtagna åtgärderna är tillräckliga. Om åtgärderna är tillräckliga och det inträffade inte gäller ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande ska ärendet avslutas. När utredningen är avslutad skickas den via internposten till socialnämndens nämndsekreterare som diarieför utredningen i upprättat ärende i Platina samt informerar beslut till ansvarig verksamhetschef.

⁹ Handbok för tillämpningen av bestämmelserna om lex Sarah, Socialstyrelsen, s.75,

4 Anmälan till Inspektionen för vård och omsorg

Ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande ska anmälas till IVO *snarast*. I detta sammanhang är snarast från den tidpunkt det kan konstateras att det rapporterade rör sig om ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande. Det kan vara uppenbart redan när verksamheten tar emot rapporten att det rör sig om ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande. Det kan emellertid också visa sig först i ett senare skede, t.ex. under utredningen eller när utredningen avslutas. Om utredningen inte är klar när anmälan görs till IVO, ska utredningen lämnas in så snart den är klar och senast två månader efter att anmälan har gjorts.

Med allvarliga missförhållanden som ska anmälas avses såväl utförda handlingar som handlingar som någon av försummelse eller av annat skäl har underlåtit att utföra och som innebär eller har inneburit ett allvarligt hot mot eller har medfört allvarliga konsekvenser för enskildas liv, säkerhet eller fysiska eller psykiska hälsa.

En påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande ska också anmälas. Det innebär att det är fråga om en uppenbar och konkret risk för ett allvarligt missförhållande.

Nedan är exempel på faktorer som kan ha betydelse vid bedömningen av hotets eller konsekvensernas allvarlighetsgrad:

- dödsfall som inte beror på en naturlig död
- inlåsning eller tvångsåtgärder som sker utan lagstöd
- allvarliga fysiska skador
- bestående fysiska skador
- allvarliga konsekvenser för psykisk hälsa i form av betydande känsla av otrygghet, oro, nedstämdhet, meningslöshet
- förlust av betydande rättigheter som den enskilde ska vara tillförsäkrad enligt lag, förordning eller föreskrifter som t.ex. SoL, LSS, LVU, LVM, LSU, FB, OSL, FL och RF
- hot eller konsekvenser som drabbar flera enskilda
- hot eller konsekvenser som pågått under en längre tid
- särbehandling som även strider mot diskrimineringslagstiftningen.

Det är socialchefen som beslutar om att göra en anmälan till IVO (i enlighet med socialnämndens delegationsordning). Anmälan till IVO ska göras via e-tjänster på <https://www.ivo.se/anmala-och-rapportera/anmala-och-rapportera-som-yrkesverksam/anmal-missforhallande---lex-sarah/>.

Om utredningen är avslutad ska den skickas med anmälan till IVO. Därtill ska andra handlingar som är av betydelse för anmälan bifogas. I samband med att anmälan skickas till IVO ska en kopia av anmälan skickas till socialnämndens nämndsekreterare för diarieföring.

När en rapport leder till en lex Sarah-anmälan till IVO ska nämnden informeras i ett informationsärende. Nämndsekreteraren ansvarar i samråd med socialchefen för att se till att ett informationsärende läggs till dagordningen nästkommande sammanträde. Beslutet från IVO återrapporteras till nämnden i ett informationsärende.

5 Rättsliga åtgärder vid sidan av lex Sarah

Precis som beskrivits ovan är syftet med bestämmelserna om lex Sarah att förstå varför ett missförhållande eller en påtaglig risk för ett missförhållande har inträffat för att kunna vidta åtgärder för att förhindra att något liknande inträffar igen. I samband med lex-Sarah utredningen kan det dock uppmärksammas att personal har agerat på ett sådant sätt att den som bedriver verksamheten, utöver bestämmelserna om lex Sarah, har grund för att vidta andra åtgärder.

Andra åtgärder kan exempelvis vara att vidta arbetsrättsliga åtgärder såsom avstängning, varning, uppsägning eller avsked. Detta styrs helt av reglerna inom arbetsrätten. Det är närmast ansvarig chef för personalen som bedömer om arbetsrättsliga åtgärder bör vidtas. I dessa fall bör HR-enheten konsulteras. Om det är fråga om en misstänkt brottslig handling ska verksamheten göra en polisanmälan. I socialnämndens delegationsordning framgår att det är enhetschef som har rätt att fatta beslut i dessa ärenden. Den enskilde kan själv också vilja göra en polisanmälan. Om förutsättningarna i skadeståndslagen (1972:207) är uppfyllda kan verksamheten därtill bli skadeståndsskyldiga gentemot en enskild.

6 Roller och ansvar

Socialnämnden

- Ansvarar för att det finns rutiner för hur avvikelser, missförhållanden och påtagliga risker för missförhållanden ska handläggas.

Anställda med flera

- Den rapporteringsskyldige ska genast rapportera till närmast ansvarig chef om hon eller han får kännedom om ett missförhållande eller en påtaglig risk för ett missförhållande som rör den som får eller kan komma i fråga för insatser inom den egna verksamheten.
- Vid behov vidta omedelbara åtgärder i samband med missförhållandet.

Enhetschef

- Mottagare för lex Sarah-rapporter.
- Omedelbart vidta åtgärder för att undanröja direkta hot mot den enskildes liv, personliga säkerhet och hälsa.
- Vidta lämpliga åtgärder för att se till att liknande händelser inte upprepas.
- Snarast informera verksamhetschefen om den inkomna lex Sarah-rapporten, samt lämna information om lämpliga åtgärder för att se till att liknande händelser inte upprepas.
- Skicka lex Sarah-rapporten till socialnämndens nämndsekreterare för diarieföring.
- Notera i den enskildes journal att en lex Sarah-rapport har upprättats.
- Ta ställning till hur den enskilde som berörs ska ges stöd och informeras om rapporten samt de åtgärder som har vidtagits med anledning av den. Enhetschefen ansvarar även för att ta ställning till hur personal som berörs av en rapport om ett missförhållande ska ges stöd.
- Under utredningens gång i samråd med lex Sarah-utredare rådgöra om hur och på vilket sätt återkoppling till individ och personalgrupp ska ske.
- Vid anställning och därefter löpande (minst en gång per år), både skriftligt och muntligt, informera anställda om rapporteringsskyldigheten och Ekerös lokala rutin vid ärenden enligt bestämmelserna om lex Sarah.
- Informera uppdragstagare som besöker verksamheten om rapporteringsskyldigheten och handläggningsrutinerna vid ärenden enligt bestämmelserna om lex Sarah.

Verksamhetschef

- Informera lex Sarah-utredaren om upprättade rapporter om missförhållanden och/eller påtagliga risker för missförhållanden samt informera socialchefen om aktuell lex Sarah-rapport.

Socialchef

- Snarast göra en bedömning tillsammans med lex Sarah-utredare om missförhållandet eller den påtagliga risken för ett missförhållande är av allvarlig karaktär.

- Om det inträffade gäller ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande ska socialchefen snarast anmäla detta till IVO.
- Informera socialnämndens presidium om en rapport kan misstänkas gälla ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande.
- Tillsammans med socialnämndens nämndsekreterare se till att socialnämnden får information när en lex Sarah-rapport har upprättats.
- Tillsammans med socialnämndens nämndsekreterare se till att socialnämnden får information när en anmälan om ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för allvarligt missförhållande har lämnats till IVO.

Lex Sarah-utredare

- Ansvarar för att en upprättad rapport om missförhållanden och/eller påtagliga risker för missförhållanden utreds och avslutas med ett beslut.
- Kontrollera att åtgärder för att undanröja direkta hot mot den enskildes liv, personliga säkerhet och hälsa har vidtagits.
- Kontrollera att lämpliga åtgärder för att förhindra att likande händelser upprepas har vidtagits.
- Gör snarast en bedömning tillsammans med socialchefen om missförhållandet eller den påtagliga risken för ett missförhållande är av allvarlig karaktär.
- Fungerar som stöd till personal i frågor som rör bestämmelserna om lex Sarah.
- Ansvarar för att förmedla kopia på inkommen utredning och/eller anmälan från extern utförare till ansvarig verksamhetschef på socialförvaltningen.

Nämndsekreterare

- Upprättar ett ärende i Platina i samband med att denne får information om en lex Sarah-rapport.
- Ser till att alla handlingar hänförliga till rapporten diarieförs i det upprättade ärendet, t.ex. rapport, utredning, anmälan till IVO.
- Läger till ett informationsärende på nästkommande nämndsammanträde när en lex Sarah-rapport upprättats.
- Läger till ett informationsärende på nästkommande nämndsammanträde nären anmälan om ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för allvarligt missförhållande har lämnats till IVO.
- Läger till ett informationsärende på nästkommande nämndsammanträde när IVO har fattat beslut i ärendet samt vidarebefordrar beslutet till ansvarig verksamhetschef.

Bilaga 1

Socialförvaltningens lex Sarah-utredare:

Kvalitetsutvecklare, Staben